

**Acțiuni specifice întreprinse de către Ministerul Finanțelor și autoritățile administrative din subordine
pe segmentul combaterii COVID-19, *la situația din 01 iulie 2020***

Ministerul Finanțelor	
1.	<p>Prin Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative (<i>MO al R.M. nr.108-109 art.186 din 25.04.2020</i>), au fost adoptate/reglementate următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul de subvenționare a dobânzilor; - Programul de rambursare a TVA; - reducerea cotei TVA de la 20% la 15% pentru sectorul HORECA; - acordarea dreptului la deducere a oricăror donații efectuate pe parcursul anului 2020 pentru combaterea coronavirusului (COVID-19) la conturile bancare deschise de Ministerul Finanțelor în acest scop, sau instituțiilor medico-sanitare publice; - creșterea accesibilității agricultorilor de a beneficia de facilitatea la achitarea contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale, prin care statul subvenționează 6% din 18%. Actualmente, pot beneficia de facilitatea respectivă doar producătorii agricoli care practică exclusiv activități agricole. Astfel, pentru a permite mai multor producători agricoli să beneficieze de suportul respectiv, a fost înlocuită condiția exclusivității cu condiția de 95% a ponderii veniturilor din activități agricole. <p>Prin Legea nr.102/2020 privind modificarea și abrogarea unor acte normative (<i>MO al R.M. nr.159 art.299 din 30.06.2020</i>), au fost extinse următoarele măsuri de susținere a activității de întreprinzător:</p> <ul style="list-style-type: none"> - includerea în Programul de subvenționare a dobânzilor, a creditelor obținute de la organizațiile nebancare, precum și majorarea sumei creditului pentru care se subvenționează dobânda (de la 3 la 6 fonduri de subvenționare); - creșterea accesibilității la Programul de rambursare a TVA prin excluderea din modalitatea de calcul a sumei TVA spre rambursare pentru perioadele iulie – decembrie 2020 a indicatorilor reflectați în darea de seamă (IPC 18) depusă pentru luna februarie 2020.
2.	<p>Prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020 și, ulterior, Legea nr. 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (<i>MO al R.M. nr.124-125 art.222 din 26.05.2020</i>), s-a instituit mecanismul de subvenționare a întreprinderilor și organizațiilor necomerciale rezidente ale Republicii Moldova, care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare în perioada stării de urgență și stării de urgență în sănătate publică (17 martie – 30 iunie 2020), după cum urmează:</p> <p>a. 100% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial în conformitate cu deciziile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale (de exemplu: activitatea unităților de comerț, agrement, recreere, sălilor de sport, centrelor sportive, bazinelor de înot, sălilor de fitness, teatrelor, cinematografele, sălilor de concerte);</p> <p>b. 60% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial, dar fără a avea la bază deciziile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale.</p>

	<p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 434/2020 „Cu privire la prelungirea termenului de aplicare a mecanismului de subvenționare a întreprinderilor și organizațiilor necomerciale care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare conform prevederilor art. 80 și 80¹ din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003” (MO al R.M. nr.153-158 art.527 din 26.06.2020) termenul de aplicare a mecanismului respectiv a fost prelungit până la 31 iulie 2020 inclusiv.</p> <p>Modul de acordare a subvenției este stabilit prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.58/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind subvenționarea întreprinderilor și organizațiilor necomerciale, rezidente ale Republicii Moldova, care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare urmare a situației epidemiologice (COVID-19), (MO al R.M. nr.110-111 art.399 din 30.04.2020).</p> <p>Totodată, regulile speciale de aplicare a legislației fiscale, cu privire la subvenționarea întreprinderilor și organizațiilor necomerciale, rezidente ale Republicii Moldova, care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare urmare a situației epidemiologice (COVID-19), se conțin în compartimentul 40.2 din Baza generalizată a practicii fiscale plasată pe site-ul oficial al Serviciului Fiscal de Stat www.sfs.md.</p> <p>Concomitent, prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020 în scopul susținerii unor categorii de populație, în perioada stării de urgență, a fost aprobată stabilirea ajutorului de șomaj în cuantum de 2775 lei pentru persoanele înregistrate cu statut de șomer, inclusiv cele revenite peste hotare. La fel, prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020 s-a dispus subvenționarea sumei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă pentru persoanele fizice indicate la pozițiile 1.7 și 1.8 din anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, aferente perioadei sistării activității în conformitate cu deciziile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică și/sau cu dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republica Moldova.</p>
3.	<p>Prin Legea nr. 61/2020 privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172/2020 (MO al R.M. nr.108-109 art.186 din 25.04.2020), au fost incluse alocații pentru măsurile de combatere a pandemiei COVID-19 și de atenuare a consecințelor stării de urgență, inclusiv pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsuri pentru susținerea sectorului sănătății – în sumă de circa 1040,4 mil. lei; - măsuri de susținere a populației – în sumă de circa 450,9 mil. lei; - măsuri de susținere a economiei – în sumă de circa 1034 mil. lei. <p>Totodată, în scopul asigurării ulterioare a cheltuielilor cu caracter urgent în legătură cu situația epidemiologică provocată de COVID-19, fondurile de urgență ale Guvernului au fost suplinite cu 488 mil. lei.</p> <p>De asemenea, au fost majorate transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele locale pentru acoperirea parțială a veniturilor ratate, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - către bugetul asigurărilor sociale de stat – cu 682,3 mil. lei; - către bugetele locale – cu 192,1 mil. lei.
4.	<p>Prin Legea nr. 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (MO al R.M. nr.124-125 art.222 din 26.05.2020), au fost adoptate/extinse măsurile de susținere a personalului antrenat în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19 și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un spor lunar de compensare pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate personalului Agenției Naționale de Sănătate Publică, personalului instituțiilor medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, personalului

	<p>instituțiilor penitenciare din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, antrenat nemijlocit în acțiuni de prevenire, control și tratare a infecției COVID-19, (măsură stabilită anterior prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020);</p> <ul style="list-style-type: none"> - indemnizație unică în mărime de 16 mii lei pentru angajații din cadrul Agenția Națională de Sănătate Publică, instituțiile medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Administrației Naționale a Penitenciarelor, instituțiile medico-sanitare publice spitalicești, de asistență medicală urgentă prespitalicească, de asistență medicală primară și angajaților altor autorități/instituții bugetare și instituții medico-sanitare publice, care în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu s-au infectat cu COVID-19, (măsură stabilită anterior prin Dispoziția CSE nr. 14 din 06.04.2020); - excluderea limitării muncii suplimentare prestate în afara duratei normale a timpului de muncă pentru personalul antrenat nemijlocit în acțiuni de prevenire, control și tartare a infecției COVID-19, (măsură stabilită anterior prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020).
5.	<p>Au fost elaborate și aprobate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 211/2020 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (<i>MO al R.M. nr.94-98 art.280 din 27.03.2020</i>), prin care din fondul de rezervă al Guvernului, a fost alocată suma de 36 028,0 mii lei pentru procurarea echipamentelor de protecție (ecrane de protecție și respiratoare) în scopul prevenirii și constrolului infecției cu COVID-19; - Hotărârea Guvernului nr. 245/2020 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (<i>MO al R.M. nr.103 art.314 din 14.04.2020</i>), prin care din fondul de intervenție al Guvernului, a fost alocată suma de 5 864,0 mii lei pentru procurarea combinezoanelor de protecție și acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical, infectate cu COVID-19 la locul de muncă; - Hotărârea Guvernului nr. 250/2020 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (<i>MO al R.M. nr.106 art.327 din 21.04.2020</i>), prin care din fondul de intervenție al Guvernului, a fost alocată suma de 6 000, 0 mii lei pentru achitarea indemnizațiilor unice angajaților din sistemul medical infectați cu COVID-19; - Hotărârea Guvernului nr.287/2020 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (<i>MO al R.M. nr.115-117 art.373 din 15.05.2020</i>), prin care din fondul de intervenție al Guvernului, a fost alocată suma de 6 544, 0 mii lei pentru achitarea indemnizațiilor unice angajaților din sistemul medical și din cadrul Ministerului Afacerilor Interne infectați cu COVID-19; - Hotărârrii Guvernului nr. 422/2020 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare” (<i>MO al R.M. nr.153-158 art.519 din 26.06.2020</i>), prin care din fondul de intervenție al Guvernului, a fost alocată suma de 5120,0 mii lei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.
6.	<p>A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 340/2020 pentru modificarea Hotărârrii Guvernului nr.246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte (<i>MO al R.M. nr.131-141 art.437 din 05.06.2020</i>), care include mai multe proiecte de asistență externă ce vor contribui la susținerea eforturilor Republicii Moldova în combaterea pandemiei COVID-19, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Evaluarea impactului socio-economic al COVID-19 și al măsurilor urgente de răspuns;</i> - <i>Contribuție pentru susținerea Republicii Moldova în combaterea pandemiei COVID-19;</i> - <i>Consolidarea acțiunilor Republicii Moldova întreprinse pentru combaterea epidemiei COVID-19;</i> - <i>Prevenirea și combaterea pandemiei COVID-19.</i>

7.	<p>Au fost asigurate surse adiționale de finanțare a măsurilor de luptă cu pandemia COVID-19 și consecințele acesteia, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>împrumut de stat extern</i> în sumă de 172,5 mil. DST (aprox. 233,9 mil. dolari SUA) de la Fondul Monetar Internațional. Împrumutul a fost oferit prin intermediul mecanismului de creditare rapidă (RCF) (57,5 mil. DST) și instrumentului de finanțare rapidă (RFI) (115,0 mil. DST); - <i>Acordul de finanțare</i> dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (IDA) în vederea realizării proiectului de răspuns de urgență la COVID-19, cu o valoare totală de 52,9 milioane euro. Din resursele creditului IDA vor fi finanțate măsuri de consolidare a capacităților tehnice ale instituțiilor medicale, sprijin pentru sporirea capacității de detectare a cazurilor, măsuri de ameliorare a siguranței personalului din prima linie de la toate nivelurile, și susținerea capacității umane și tehnice a unităților de terapie intensivă, de gestionare a numărului mare de cazuri grave. Suplimentar, proiectul va sprijini eforturile asistenței sociale de atenuare a efectelor măsurilor de carantină asupra populației sărace. Acordul a fost semnat la 28.04.2020, ratificat prin Legea nr.68/2020 (MO al R.M. nr.124-125 art.220 din 26.05.2020) și a intrat în vigoare la 28 mai 2020; - <i>Acordul-cadru de împrumut</i> dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea proiectului „Răspuns de Urgență la COVID-19 și Suport pentru Întreprinderile Micro, Mici și Mijlocii”, în valoare estimativă de până la 70 mil. Euro. Acesta are drept scop obținerea resurselor financiare necesare oferirii unui sprijin imediat sistemului de sănătate din Republica Moldova în lupta cu focarul de COVID-19, cu accent pe consolidarea capacităților tehnice ale acestuia, precum și susținerea IMM-urilor afectate de criză. Prin Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului „Răspuns de urgență la COVID-19 și suport pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii” și acordarea împrumuturilor pentru negocierea acestuia a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 330/2020 (<i>MO al R.M. nr.131-141 art. 427 din 05.06.2020</i>).
8.	<p>În baza Dispoziției CSE nr. 25 din 05.05.2020, titularilor de patentă și persoanelor care desfășoară activități conform capitolului 10¹ și 10² al Titlului II din Codul fiscal li se oferă ajutor de șomaj unic în cuantum de 2775 lei, cu condiția ca în luna martie 2020 nu au realizat venit asigurat.</p>
9.	<p>Prin Dispoziția CSE nr. 6 din 26.03.2020 s-a instituit regimul special de lucru și de remunerare a muncii în unitățile bugetare în perioada stării de urgență.</p>
10.	<p>Prin Dispoziția CSE nr. 24 din 29.04.2020 s-a prevăzut remunerarea muncii salariaților unităților bugetare, atrași la muncă (cu prezența în oficiu sau de la domiciliu) în zilele declarate libere.</p>
11.	<p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 381/2020 a fost aprobat modul de organizare a muncii în unitățile bugetare începând cu 15.07.2020.</p>
Serviciul Fiscal de Stat:	
12.	<p>Prin Dispoziția CSE nr. 3 din 23.03.2020 au fost prevăzute măsuri de suport a cetățenilor și a mediului de afaceri în circumstanțele excepționale. Astfel, au fost amânate termenele privind obligațiunile fiscale și de raportare financiară și audit obligatoriu după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de la 25 martie până la 25 iunie 2020, a termenului achitării impozitului pe venitul din activitatea de întreprinzător în rate aferent primului trimestru al anului 2020; – de la 25 martie până la 25 aprilie 2020, a termenului de:

	<ul style="list-style-type: none"> • declarare și achitare a impozitului pe venit, impozitului pe bunuri imobiliare, impozitul funciar și taxele locale pentru anul 2019 de către întreprinzătorii individuali sau gospodăriile țărănești (de fermier) neplătitori de TVA cu pînă la 3 salariați Formularul UNIF18; • declararea impozitului pe venit din activitatea operațională pe anul 2019 de către agenții economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii Forma IVAO15; <p>– de la 30 aprilie pînă la 29 mai 2020, a termenului de prezentarea a declarației cu privire la impozitul pe venit de către cetățeni Formularul CET18;</p> <p>– la 29 mai 2020 a termenului de examinare a cazurilor de încălcare a legislației fiscale și vamale sau de examinare a contestațiilor care a survenit în perioada stării de urgențe;</p> <p>– pînă la 29 mai 2020, a termenului de depunere a dezacordului la actul de control întocmit în perioada stării de urgență, și pînă la 15 iunie 2020 a termenului de depunere a contestațiilor asupra deciziilor/acțiunilor Serviciul Fiscal de Stat aduse la cunoștință în perioada stării de urgență;</p> <p>– de la 30 aprilie pînă la 29 mai 2020 a termenului de prezentare a situațiilor financiare individuale și a situațiilor financiare consolidate pentru anul 2019, ulterior prin Legea nr.69/2020 termenul a fost extins pînă 30 iunie 2020.</p> <p>– pentru anul 2019 nu sînt supuse auditului obligatoriu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • situațiile financiare individuale ale entităților mijlocii și entităților mari; • situațiile financiare consolidate ale grupurilor. <p>De asemenea, a fost instituit moratoriul asupra controlului de stat, inclusiv fiscal, pînă la data de 1 iunie 2020, ulterior prin Legea nr.69/2020 perioada de instituire a moratoriului a fost extinsă pînă la 30 iunie 2020</p>
13.	<p>Prin Dispoziția CSE nr. 16 din 10.04.2020 (cu modificările ulterioare):</p> <p>- a fost prelungit, pînă la data de 25 iulie 2020, termenul de prezentare a dărilor de seamă fiscale și de achitare a obligațiilor fiscale aferente taxelor locale pentru primul trimestrul al anului 2020;</p> <p>- s-a permis suspendarea patentelor valabile pe perioada stării de urgență la cererea depusă de către titular la Serviciul Fiscal de Stat în termen de 30 zile din momentul ridicării stării de urgență, cu restabilirea și prelungirea ulterioara a termenului de valabilitate al acesteia în baza cererii titularului.</p>
14.	<p>De către Serviciul Fiscal de Stat au fost întreprinse acțiuni de verificare privind modul de formare și aplicare a prețurilor la produsele social importante conform anexei Regulamentului de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante (Hotărîrea Guvernului nr.774/2016).</p> <p>În urma acțiunilor întreprinse în perioada 01.03 – 30.06.2020, au fost efectuate 1 556 controale fiscale prin metoda verificării operative la contribuabilii ce practică genul de activitate comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice și comerț cu amănuntul/ridicată al mărfurilor social-importante, în scopul verificării respectării prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.776/2016, în rezultatul cărora au fost stabilite 179 cazuri de încălcare a prevederilor legislației în vigoare.</p>

	<p>La situația din 30.06.2020, au fost definitivare acțiunile de control parțial la 125 contribuabili în vederea stabilirii corectitudinii formării prețurilor pentru toate produsele social importante comercializate de către agenții economici la care au fost stabilite abateri la modul de formare a prețurilor, în cadrul controalelor fiscale prin metoda verificării operative. În rezultatul acestor controale a fost calculat venit ilicit în sumă totală de 183 326 lei, urmând a fi aplicate sancțiuni în mărime de 100% din suma venitului ilicit calculat.</p> <p>De asemenea, rezultatele verificărilor efectuate aferent respectării prevederilor Hotărârii Guvernului nr.776/2016 pentru perioada 01.03. – 30.06.2020 au fost publicate pe site-ul Serviciului Fiscal de Stat.</p>
<i>Serviciul Vamal</i>	
15.	<p>De către Serviciul Vamal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este asigurată menținerea regimului actual de importuri pentru echipamente de rețea necesare asigurării continuității serviciilor; - este asigurată fluidizarea comerțului internațional prin permiterea tuturor transporturilor de marfă să intre/iasă pe/de pe teritoriul Republicii Moldova; - este asigurată funcționalitatea operării importurilor de produse alimentare și igienă personală; - este asigurată derularea în regim prioritar a procedurile vamale pentru materii prime și auxiliare, care fac parte din ciclul de producție; - a fost instituit moratoriu asupra controlului ulterior (Ordinul SV nr.145-O din 25/03/2020); - în comun cu autoritățile similare ale statelor limitrofe a fost asigurată traversarea frontierei de stat; - este asigurată efectuarea în regim prioritar a procedurilor de control la declararea mărfurilor care cad sub incidența legislației privind siguranța alimentelor; - sunt acceptate și procesate documente electronice semnate digital pentru actele permissive, aprobări și răspunsuri, varianta scanată a cererilor și petițiile persoanelor fizice, solicitările parvenite pe e-mail sub toate formele, cu excepția celor pentru care nu poate fi identificat solicitantul. <p>Totodată, Serviciul Vamal asigură continuitatea comerțului preferențial pe întreaga durată a perioadei de criză, fiind acceptate certificatele de origine preferențială și sub forma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - copiilor certificatelor de origine preferențială autentificate în mod obișnuit, prezentate pe suport de hârtie sau în format electronic; - certificatelor de origine preferențială autentificate cu semnătură electronică sau copiilor acestora pe suport de hârtie sau în format electronic. <p>De asemenea, în termen de 30 zile de la încetarea stării de urgență în țara care a eliberat certificatul de origine preferențială, importatorul va prezenta în adresa organului vamal originalul certificatului de origine preferențială, pentru a exclude o eventuală încasare a taxei vamale. (Ordinul SV nr 158-O/08.04.2020).</p>